

Základní škola, Kunovice, U Pálenice 1620, okres
Uherské Hradiště, příspěvková organizace

MINIPROJEKT

Přírodní rizika

(Povodně v Kunovicích)

Autoři: kolektiv přírodovědného klubu

Konzultant: Mgr. Růžena Hlůšková

ZŠ Kunovice U Pálenice

Datum zpracování: únor 2014

Obsah

Obsah	1
Úvod	2
Cíle miniprojektu	2
Pomůcky	2
1. Povodně – základní pojmy a údaje	3
2. Povodně v Kunovicích	3
2.1 Povodně v roce 1997	3
2.2 Povodně v roce 2010	4
3. Práce s mapami a zakreslování povodní	5
4. Příprava výstupů pro ostatní žáky naší školy	6
4.1 Příprava nástěnky	6
4.2 Manuál, jak se chovat při povodních	7
Závěr	9
Literatura + odkazy z internetu	9

Úvod

Náš miniprojekt na téma přírodní rizika jsme zpracovávali v únoru 2014. Z poměrně širokého tématu jsme si vybrali povodně. Kunovicemi protéká řeka Olšava a většina z nás měla již s povodněmi své zkušenosti. Zažili je už naši rodiče a prarodiče, když v roce 1997 postihly povodně velkou část Moravy, paní učitelka Hlůšková, která je dobrovolná hasička a pomáhala při těchto povodních rozdávat potraviny zaplaveným, také paní učitelka Pavlišová, kterou jsme opět přizvali ke spolupráci a také někteří z nás. Kunovice postihly povodně ještě v roce 2010. A právě tyto povodně si pamatujeme i my.

Cíle miniprojektu

- získat opět ke spolupráci paní učitelku Pavlišovou
- zjistit co nejvíce informací o povodních v roce 1997 a 2010 od svých rodičů a prarodičů
- nashromáždit co nejvíce fotografií z povodní
- vyhledat informace na internetu, dále je třídit a zpracovávat
- pracovat s povodňovým plánem měst Kunovice a Uherské Hradiště
- připravit a nakopírovat mapu Kunovic, do které budeme zakreslovat sledované údaje
- využít literaturu i internet
- připravit nástěnku pro žáky naší školy
- připravit krátký manuál pro spolužáky o tom, jak se chovat při povodních

Pomůcky

- mapy Kunovic
- poznámkové sešity
- fotografie z povodní v letech 1997 a 2010
- lupa
- fotoaparát
- počítače
- kreslicí potřeby, fixy

1. Povodně – základní pojmy a údaje

Před vlastní prací jsme se seznámili s výukovým materiálem na téma přírodní rizika. V materiálu, v literatuře a na internetu jsme našli odpovědi na následující otázky:

- Co to vlastně povodeň je?
- Jak vznikají povodně?
- Co znamená pojem retence krajiny?
- Kde páchají povodně největší škody?
- Co se skrývá pod pojmem bleskové povodně?
- Co to znamená, když v televizi mluví o I., II. a III. stupni povodňové aktivity?
- Kdy se schází povodňová komise města a kdo v ní pracuje?

Tyto nasbírané znalosti jsme využili při přípravě nástěnky pro ostatní žáky naší školy a při přípravě manuálu, jak se chovat při povodních.

2. Povodně v Kunovicích

2.1 Povodně v roce 1997

V roce 1997 postihly povodně velkou část Moravy. Ušetřeny nezůstaly ani Kunovice. Měli jsme za úkol posbírat všechny možné informace od našich rodičů, babiček a dědečků, zkrátka od všech, kdo si povodně v roce 1997 dobře pamatovali. Zážitky našich rodinných příslušníků jsme si potom navzájem sdělili a ukázali si na mapě Kunovic, které oblasti byly vodou nejvíce postiženy. Hodně nás zaujal příběh naší paní učitelky Hlůškové, která nám podrobně vyprávěla, jak prožívala povodně v roce 1997. Jako členka Sboru dobrovolných hasičů v hasičské zbrojnici v době povodní vlastně bydlela. Postiženým obyvatelům vydávala potraviny, balenou vodu a všechno, co v danou chvíli nutně potřebovali. Přidala několik příběhů lidí, kteří odmítali opustit své domovy a nakonec byli zachráněni téměř na poslední chvíli. Zároveň nám vylíčila, jak si lidé navzájem pomáhali, jak pracovali neúnavně dlouhé dny. Řekli jsme si, které další obce byly povodní postiženy, jak se do bezpečí stěhovali pacienti Nemocnice v Uherském Hradišti, kam se uklízely důležité dokumenty z úřadů apod. Všichni jsme poslouchali s velkým zaujetím. Svůj příběh přidala také paní učitelka Pavlišová, která nám vyprávěla o povodních ve Starém Městě.

2.2 Povodně v roce 2010

Další velké povodně zasáhly Kunovice v roce 2010. Tyto povodně jsme si už téměř všichni velmi dobře pamatovali. Pamatovali jsme si příběhy lidí, kteří stěhovali majetek do vyšších pater svých domů, aby jim voda nevzala všechno, co od roku 1997 znovu pořídili. Ti šťastnější měli vodu jen v zahradách a na polích, a tak pomáhali ostatním. Pamatovali jsme si, jak v našem městě pracovali celé dny i hasiči z jiných okolních obcí, jak čerpali vodu ze sklepů a pomáhali tak odstraňovat následky velké povodně. Paní starostka Kunovic jim potom všem poděkovala v otevřeném dopise, který jsme mohli zhlédnout také. Zapůjčili nám ho hasiči z Ostrožské Nové Vsi, kteří v Kunovicích zasahovali také.

obr. 1, 2, 3, 4 a 5 povodně v roce 2010 v Kunovicích

3. Práce s mapami a zakreslování povodní

Během probírání tématu přírodní rizika a při zpracovávání našeho miniprojektu jsme hodně pracovali s mapami. Ty nám připravil pan inženýr Pavliš, který pracuje v oblasti vodního hospodářství. Díky němu jsme také získali přístup na stránky Města Uherské Hradiště, kde byl zveřejněn povodňový plán (zahrnoval i naše Kunovice).

Jako první jsme na mapě Kunovic všichni vyznačili (zvýraznili):

- řeku Olšavu
- hlavní silnici na Uherské Hradiště
- silnice na Míkovice a Hluk
- naši Základní školu U Pálenice
- své bydliště (popřípadě bydliště svých prarodičů)

Vysvětlili jsme si, co to znamená pojem pětiletá, dvacetiletá a stoletá voda. Potom jsme na internetových stránkách Města Uherské Hradiště postupně měnili parametry v povodňových mapách a zjišťovali jsme, které části Kunovic by byly povodní zasaženy při pětileté, dvacetileté a stoleté vodě. Jednotlivé skupiny zaznamenávali vždy jeden údaj. Byla to poměrně mravenčí práce, abychom opravdu věrohodně a přesně vytvořili vlastní povodňové mapy. Nejvíce nás samozřejmě zajímalo, jak by dopadl náš dům a naše škola při té či jiné povodni. Někteří se chvilku radovali, když zjistili, že naše škola by již při dvacetileté vodě byla částečně zaplavena, ale vzpomínky za vyprávění o povodňových škodách z roku 1997 a 2010 je brzy přemohly a radost ustala.

obr. 6 a obr. 7 naše práce na povodňových mapách

obr. 7, obr. 8 a obr. 9 hotové povodňové mapy

4. Příprava výstupů pro ostatní žáky naší školy

4.1 Příprava nástěnky

Prvním výstupem z našeho miniprojektu je nástěnka na téma Povodně v Kunovicích. Myslíme si, že docela dobře ukázala našim spolužákům, jak by vypadaly povodně v Kunovicích při pětileté, dvacetileté a stoleté vodě. Které části Kunovic by byly nejvíce postiženy. Na nástěnce můžete vidět naše povodňové mapy a obrázky z povodní v roce 1997 a 2010. Vše je doplněno mnoha informacemi o povodních.

4.2 Manuál, jak se chovat při povodních

Pro své spolužáky i ostatní občany jsme připravili krátký manuál o tom, jak se chovat při mimořádných událostech a při povodních.

Obecné zásady chování při mimořádných událostech:

Respektujte a snažte se získávat informace z oficiálních zdrojů (rozhlas, televize, místní rozhlas, pokyny městského úřadu, apod.)

Nerozšiřujte poplašné a neověřené zprávy.

Varujte ostatní ohrožené osoby ve svém nejbližším okolí, nezapomeňte na neslyšící osoby.

Netelefonujte zbytečně - telefonní síť je v situacích ohrožení přetížena.

Nepodceňujte vzniklou situaci.

Pomáhejte sousedům, zejména starým, nemocným a nemohoucím lidem.

Uvědomte si, že největší hodnotu má lidský život a zdraví a až potom záchrana majetku.

Uposlechněte pokyny pracovníků záchranných složek.

Telefonní čísla pro hlášení mimořádných událostí:

Hasičský záchranný sbor 150

Rychlá zdravotnická pomoc 155

Policie České republiky 158

Tísňová linka 112

Dispečink potřebuje vědět následující údaje:

- kdo volá (jméno volajícího) a číslo telefonu
- co se stalo
- kde se to stalo
- jak je to dlouho
- v případě potřeby orientační body v místě události
- doplňující údaje podle situace (počet zraněných, druh zranění, apod.)

Po ukončení hovoru zavěste a vyčkejte na zpětný dotaz k ověření pravdivosti zprávy.

Co dělat v případě povodně

Před povodní:

Včas se informujte na městském úřadě, jak a kam se budete evakuovat v případě ohrožení při povodni.

Pokud Vás může povodeň ohrožovat:

Připravte si pytle a písek, těsnicí fólii, těsnicí desky a další stavební materiál na utěsnění nízko položených dveří a oken.

Pokud je zřejmé, že Vás povodeň zasáhne:

Přestěhujte cenné věci do vyšších pater, upevněte věci, které by mohla odnést voda a připravte se na evakuaci zvířat.

Připravte si evakuační zavazadlo a řiďte se pokyny k evakuaci.

Sledujte sdělovací prostředky, místní rozhlas.

Na základě pokynů krizových orgánů obce, policie a záchranářů opusťte včas ohrožený prostor. Nezapomeňte na evakuační zavazadlo.

Po povodni:

Nechte si zkontrolovat stav obydlí – statiku, rozvody energií.

Zlikvidujte uhynulé zvířectvo, potraviny a polní plodiny, které byly zasaženy vodou.

Postupujte podle pokynů hygienika.

Vyčištění studní a jejich sanaci zadejte odborníkům.

Informujte se o místech humanitární pomoci a v případě potřeby si vyžádejte pomoc.

Kontaktujte příslušné pojišťovny ohledně náhrady škod.

Evakuace

V případě nařízení evakuace dodržujte zásady pro opuštění bytu, vezměte si evakuační zavazadlo a včas se dostavte na určené místo.

Dodržujte pokyny orgánů zabezpečujících evakuaci i při použití vlastních vozidel.

Zásady pro opuštění bytu nebo domu v případě evakuace

Uhaste otevřený oheň v topidlech.

Vypněte elektrické spotřebiče (mimo ledniček a mrazniček).

Uzavřete přívod vody a plynu.

Ověřte, zda i sousedé vědí, že mají opustit byt.

Dětem vložte do kapsy oděvu cedulku se jménem a adresou.

Kočky a psy si vezměte s sebou. Ostatní domácí zvířata, včetně exotických zvířat, ponechte doma a dobře je předzásobte vodou a potravou.

Vezměte evakuační zavazadlo, uzamkněte byt a dostavte se na určené evakuační středisko.

Evakuační zavazadlo

Jako evakuační zavazadlo poslouží např. batoh, cestovní taška nebo kufr. Zavazadlo obsahuje zejména:

- užívané léky, inzulín atd.
- základní trvanlivé potraviny, nejlépe v konzervách, dobře zabalený chléb a hlavně pitnou vodu
- předměty denní potřeby, jídelní misku a příbor
- osobní doklady, peníze, pojistné smlouvy a cennosti
- přenosné rádio s rezervními bateriemi, svítilnu
- toaletní a hygienické potřeby
- náhradní prádlo, oděv, obuv, pláštěnku, spací pytel nebo přikrývku
- kapesní nůž, zápalky, šití a další drobnosti

Závěr

Cíle, které jsme si stanovili na začátku miniprojektu se nám povedlo splnit. Nejlépe se nám dařilo při vyhledávání a třídění informací, při přípravě nástěnky a tvorbě manuálu. Nejsložitější bylo zakreslovat vlastní povodňové mapy. Miniprojekt nám zabral hodně času a s jeho zpracováním do počítačové podoby nám dost pomohla paní učitelka Hlůšková. Na začátku jsme netušili, jak velké emoce v nás dokáže toho téma vyvolat. Hodně se nám líbily příběhy z povodní, které nám vyprávěly paní učitelky. Snad se další povodně vyhnou nejen Kunovicím, ale všem obcím a městům na světě.

Literatura + odkazy z internetu

<http://www.oknodokraje.cz/3866n-kraj-zasahly-nejhorsipovodne-od-roku-1997>

http://slovacky.denik.cz/zpravy_region/povodne-v-roce-1997-v-uherskem-hradisti-20120710.html

<http://www.sdhkunovice.cz/archindex10.htm>

<http://www.sdhkunovice.cz/pics/foto/galerie/2010/povoden/big/9545.jpg>

<http://www.sdhkunovice.cz/pics/foto/galerie/2010/povoden/big/9551.jpg>

<http://www.sdhkunovice.cz/pics/foto/galerie/2010/povoden/big/9560.jpg>

<http://www.sdhkunovice.cz/pics/foto/galerie/2010/povoden/big/0825.jpg>

<http://www.edpp.cz/hladinometry/uherske-hradiste/>

[\[uh.cz/tms/muuh_up/index.php?client_lang=cz_win&client_type=map_resize&subproject=37&interface=tmv&Theme=katastrypu&Values=37\]\(http://uh.cz/tms/muuh_up/index.php?client_lang=cz_win&client_type=map_resize&subproject=37&interface=tmv&Theme=katastrypu&Values=37\)](http://gis.mesto-</p></div><div data-bbox=)

http://www.edpp.cz/uher_stupne-povodnove-aktivity/

<https://www.google.cz>

vlastní fotografie žáků